

İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC307	Türkiye’de Sosyolojik Düşüncenin Evrimi	5	3	0	0	3	5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Türkçe
Türü	Zorunlu
Dersin Düzeyi	Lisans
Dersin Amacı	Türkiye’de sosyolojik düşüncenin doğuşu ve gelişimi, belli başlı kurucuları, temel tartışmaları üzerine genel bir tarihsel çözümleme yapmak.
İçerik	Türkiye’de sosyolojinin doğuşunu gerektiren tarihsel, siyasal ve toplumsal koşulların gözden geçirildiği bir bakış açısı oluşturmak, bu dersin başlıca hedefidir. Bu bağlamda sosyolojinin dünyadaki yeri ile karşılaştırılarak Türkiye’deki doğuşunun nedenlerine değinilir. Yusuf Akçura, Ziya Gökalp, Prens Sabahattin gibi kurucuların açtığı yolda hangi düşünce eksenlerinin geliştiği tartışılır. Bugüne dek uzanan süreklilik hatları ve kesinti noktaları bir bütün içerisinde tartışılır.
Kaynaklar	1. ? “Türkleşmek, İslâmlaşmak, Muasırlaşmak”: Ziya Gökalp (2007) [yayına hazırlayan: Sabri Koz]. Ziya Gökalp, Kitaplar, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, ss.41-88. 2. ? “Merkez-i İstinâd”, “Teşekkül-i İctimaimiz”, “Yeni İstikamet Meslek Programı”: Prens Sabahaddin (2007) [yayına hazırlayan: Mehmet Ö. Alkan]. Gönüllü Sürgünden Zorunlu Sürgüne, Bütün Eserleri, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, ss.384-416. 3. ? “Ruh ve Beden Meselesi”: Hilmi Ziya Ülken (1981). Aşk Ahlâkı, Ülken Yayınları, İstanbul, ss. 15-43 4. ? “Tarihi materyalizmin ‘postüla’ları”: Hilmi Ziya Ülken (1963). Tarihî Maddeciliğe Reddiye, İstanbul Kitabevi, İstanbul, ss.102-142 5. ? “Hayatiyat ve İctimaiyat”: Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu (1947). İctimaiyat, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul, ss.57-81 6. ? “Sosyolojisi”: Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu (1969). Doğumunun 150. Yılında Karl Marx, Filiz Kitabevi, İstanbul, ss.122-161 7. ? “Türkiye’de Toplumsal Tabakalaşma ve Sınıflar”: İbrahim Yasa (1973). Türkiye’nin Toplumsal Yapısı ve Temel Sorunları, TODAİE Yayınları, Ankara, ss.163-181 8. ? “Döndükten Sonra Aile: Biriktirimler ve Ekonomik Olanaklar”: İbrahim Yasa (1979). Yurda Dönen İşçiler ve Toplumsal Değişme, TODAİE Yayınları, Ankara, ss.31-53, 169-187 9. ? “Durkheim Sosyolojisinin Eleştirmesi”: Nurettin Şazi Kösemihal (1971). Durkheim Sosyolojisi, Remzi Kitabevi İstanbul, ss.178-207 10. ? “Kültür ve Medeniyet”: Mümtaz Turhan (1997). Kültür Değişmeleri, Sosyal Psikoloji Bakımından Bir Tetkik, Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, ss. 35-53, 209-265 11. ? “Toplum Değerleri”: Muzaffer Şerif (1985). Toplumsal Kuralların Psikolojisi, Alan Yayıncılık, İstanbul, ss.95-115 12. ? Muzaffer Şerif Başoğlu (1943). “Farklar Psikolojisine Giriş”, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, cilt:1, sayı:2, ss.71-80 13. ? Niyazi Berkes (1945). “Hüseyin Rahmi’nin Sosyal Görüşleri”, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, cilt:1, sayı:3, ss.3-17 14. ? “Büyük Tartışma”: Niyazi Berkes (1983). Türkiye’de Çağdaşlaşma, Doğu-Batı Yayınları, İstanbul, ss.419-462 15. ? Behice Sadık Boran (1943). “Sosyal Evrim Meselesi”, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, cilt:1, sayı:2, ss.59-65 16. ? Behice Sadık Boran (1943). “Sosyoloji Anlayışında İkilik”, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, cilt:1, sayı:3, ss.67-74 17. ? Behice Sadık Boran (1945). “İş Bölümü ve Kadının Sosyal Mevkii”, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, cilt:3, sayı:3, ss. 301-310

18. ? “Köylerin Şehirleşmesi: Ova Köyleri”: Behice Boran (1992). Toplumsal Yapı Araştırmaları (İki Köy Çeşidinin Mukayeseli Tetkiki), Sarmal Yayınevi, İstanbul, ss.219-248
19. ? Behice Boran (1947). “Sociology in Retrospect”, American Journal of Sociology, 52(4), Ocak, ss.312-320
20. ? George A. Lundberg (1947). “Sociology Versus Dialectical Immaterialism”, American Journal of Sociology, 53(2), Eylül, ss.85-95
21. ? “Toplumsal Değişme ve Türkiye” ve “Türk Toplumunda Yapısal Değişme”: Mübeccel B. Kıray (1999). Toplumsal Yapı, Toplumsal Değişme, Bağlam Yayınları, İstanbul, ss.312-341

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Yusuf Akçura
2	Ziya Gökalp
3	Prens Sabahattin, Mehmet İzzet
4	Hilmi Ziya Ülken
5	Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu
6	İbrahim Yasa
7	Ara sınavı
8	Niyazi Berkes
9	Mümtaz Turhan, Nurattin Şâzi Köseihal
10	Muzaffer Şerif Başoğlu / Muzafer Sherif
11	Behice Boran
12	Cavit Orhan Tütengil
13	Mübeccel Kıray
14	Türkiye'de Çağdaş Toplumbilimin Genel Durumu

